

MASTER QUESTION PAPER

Hall Ticket Number

--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

Booklet
Number

PRP1

Signature of the Candidate

Signature of the Invigilator

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATE (Read the Instructions Carefully Before Answering)

1. Separate Optical Mark Reader (OMR) Answer Sheet is supplied to you along with Question Paper Booklet. Please read and follow the instructions on the OMR Answer Sheet for marking the responses and the required data.
2. Before you start answering on OMR Answer Sheet, the Question Paper Booklet Number should be written in the space provided on OMR sheet and the appropriate circles have to be darkened for the Question Paper Booklet number.

Note : If the candidate fails to darken the correct Question Paper Booklet Number or leaves it blank, the OMR Answer Sheet may be liable for rejection/invalid.

3. Immediately on opening the Question Paper Booklet by tearing off the paper seal please check for (i) Serial Number of the questions (1-100), (ii) The number of pages and (iii) Correct Printing. If any issues arise then kindly inform to the invigilator.
4. Electronic gadgets like Cell Phone, Calculator, Watches and Mathematical/Log Tables are not permitted into the examination hall.
5. Darken the appropriate circles of 1, 2, 3, or 4 in the OMR sheet corresponding to correct or the most appropriate answer to the concerned question number in the sheet. Darkening of more than one circle against any question automatically gets invalidated and treated as wrong.
6. **There will be 1/4 negative mark for every wrong answer.** If the response to the Question is left blank without answering there will be no penalty of negative mark for that question.
7. Rough work should be done only in the space provided in the Question Paper Booklet.
8. Return the OMR Answer Sheet and Question Paper Booklet to the invigilator before leaving the examination hall. Failure to return is liable for criminal action.

9. The Question Paper Booklet is printed in two languages viz. English / Telugu or English / Urdu. In case of any doubt or ambiguity in any question, then the English version is considered to be the correct version.

1. ఈ ప్రశ్న పత్రముతో పాటుగా (OMR) షీటు విడిగా ఇవ్వబడును. జవాబులను గుర్తించటానికి మరియు అవసరమైన వివరాలను గురించి, దయచేసి OMR షీటు మీద ఇవ్వబడిన సూచనలు చదువుకొని పాటించండి.

2. OMR జవాబు పత్రము పై సమాధానములు మొదలపెట్టముందు, ప్రశ్న ప్రత్రము బుక్‌లెట్ సంఖ్యను OMR Sheet లో ఇవ్వబడిన ఖాళీ స్థలములో వ్రాయాలి మరియు ఆ బుక్‌లెట్ సంఖ్యకు తగిన వృత్తాలను సరిగ్గా నింపాలి.

సూచన : ఒక వేళ విద్యార్థి ఆ ప్రశ్నపత్రము బుక్‌లెట్ సంఖ్యకు తగిన వృత్తాలను నింపలేదో లేదా ఖాళీగా పదిలి పెట్టినచో, ఆ OMR జవాబు పత్రము నిరాకరించబడును/గణించరాదు.

3. ప్రశ్న పత్రమును పేపరు సీలు చించి తెరిచిన వెంటనే మీరు సరి చూసుకోవలసినవి : (i) ప్రశ్నల వరుస సంఖ్య (1-100), (ii) పేజీల సంఖ్య మరియు (iii) సరైన ప్రింటింగ్. ఏదైనా లోపము ఉన్నయెడల, దయచేసి ఇన్విజిలేటర్‌కు తెలియపరచండి.

4. ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు - సెల్ ఫోన్, క్యాలిక్యులేటర్, వాచ్ మరియు మేథమెటికల్ / Log Tables వంటివి పరీక్ష హాలు లోనికి అనుమతించరు.

5. ప్రశ్నా పత్రములోని సంబంధిత ప్రశ్న సంఖ్యకు సరైన జవాబు లేదా అత్యంత ఖచ్చితమైన జవాబుకు అనుగుణంగా OMR షీటులోని తగిన 1, 2, 3 లేదా 4 సర్కిల్స్‌ను పూర్తిగా నల్లగా దిద్దాలి. ఒకటి కంటే ఎక్కువ సర్కిల్స్‌ని నింపిన యెడల అట్టి ప్రశ్నల నిరాకరించబడును మరియు తప్పుగా భావింపబడును.

6. ప్రతి తప్పు సమాధానానికి 1/4 బుణాత్మకమార్కు ఇవ్వబడును. ఒకవేళ ప్రశ్నకు సమాధానము ఖాళీగా పదిలినచో దానికి బుణాత్మకమార్కు ఉండదు.

7. రఫ్ వర్క్‌ను ప్రశ్నా పత్రములో ప్రత్యేకముగా ఇచ్చిన స్థలమునందు మాత్రమే చేయవలెను.

8. పరీక్ష హాలు నుంచి బయటకు వెళ్ళినప్పుడు OMR షీట్ ను మరియు ప్రశ్న పత్రము బుక్‌లెట్ ను ఇన్విజిలేటర్‌కు ఇచ్చి వెళ్లాలి. లేనిచో క్రిమినల్ చర్యలకు బాధ్యులగుదురు.

9. ప్రశ్నాపత్రం రెండు భాషలలో ముద్రించబడింది. (ఇంగ్లీష్ / తెలుగు లేదా ఇంగ్లీష్ / ఉర్దూ). ఏదైనా ప్రశ్నలో సందేహము / సందిగ్ధత ఏర్పడినచో, ఇంగ్లీష్ లో యివ్వబడిన ప్రశ్నను సరైనదిగా భావించబడును.

This Booklet consists of 32 Pages for 100 Questions.

R

MASTER QUESTION PAPER

3. Examine the following in relation to Dr. G. Satheesh Reddy :
- He is the new Chairman of DRDO.
 - He made significant contributions to the development of indigenous missiles.
 - He had done his studies from IIT-Kharagpur.
 - He is the winner of Homi J. Bhabha Memorial Gold Medal of Indian Science Congress Association.

Select the correct answer :

- (1) A & B only (2) A, B and C only (3) B, C and D only (4) A, B, & D only

డా॥ జి. సతీష్ రెడ్డికి సంబంధించి ఈ క్రింది వాటిని పరిశీలించండి :

- అతను డి. ఆర్.డి.ఓ. నూతన చైర్మన్.
- దేశీయ క్షిపణుల అభివృద్ధిలో అతని తోడ్పాటు గుర్తించదగినది.
- అతడు తన విద్యాభ్యాసాన్ని ఐ.ఐ.టి. ఖరగ్ పూర్ లో పూర్తిచేశారు.
- అతనికి ఇండియన్ సైన్స్ కాంగ్రెస్ అసోసియేషన్ నుండి హోమి జె. భాభా బంగారు పథకం లభించింది.

సరియైన జవాబును ఎంచుకోండి :

- (1) A మరియు B మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే
(3) B, C మరియు D మాత్రమే (4) A, B మరియు D మాత్రమే

4. Akshay Kumar's 'Gold' is the first Bollywood film screened in Saudi Arabia. What is the theme of the film ?

- The movie deals with victory of Indian hockey team in 1948 Olympic Games.
- It deals with the life of Milkha Singh.
- It deals with Indian cricket team winning the 1983 World Cup.
- It deals with Indian shooters victory in Olympic Games.

అక్షయ్ కుమార్ దర్శకత్వం వహించిన 'గోల్డ్' సాదీ అరేబియాలో ప్రదర్శించబడే మొట్టమొదటి బాలీవుడ్ చలన చిత్రం. ఈ చిత్ర ముఖ్య అంశం ఏంటి ?

- 1948 లో జరిగిన ఒలంపిక్ క్రీడల్లో భారత హాకీ జట్టు సాధించిన విజయం గురించి ఈ చలనచిత్రం తెలియజేస్తుంది.
- మిల్కా సింగ్ జీవితం గురించి ఈ చిత్రం తెలియజేస్తుంది.
- 1983లో భారత క్రికెట్ జట్టు సాధించిన ప్రపంచ కప్పు గురించి ఈ చిత్రం తెలియజేస్తుంది.
- ఒలంపిక్ క్రీడల్లో భారత షూటర్లు సాధించిన విజయం గురించి ఈ చలనచిత్రం తెలియజేస్తుంది.

5. Examine the following statements :

- Government of India approved 2017 as the 'National Year of Millets'.
- In the Pre-Green Revolution era, in 1965-66, millets were cultivated in about 36.90 million hectares and in 2016-17 the area declined to about 14.72 million hectares.
- In India, millets are mostly cultivated in low fertile land, mountainous, tribal and rain-fed areas.

క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిశీలించండి :

- భారత ప్రభుత్వం 2017 సంవత్సరాన్ని 'చిరుధాన్యాల జాతీయ సంవత్సరం' గా ఆమోదించింది.
- పూర్వ-హరిత విప్లవ శకంలో, 1965-66లో 36.90 మిలియన్ హెక్టార్లలో చిరుధాన్యాలను సాగు చేశారు.
- భారతదేశంలో తక్కువ సారవంతమైన భూమి, పర్వతాలు, గిరిజన మరియు వర్షపు ప్రాంతాలలో చిరుధాన్యాలను ఎక్కువగా సాగు చేస్తారు.

The correct statements are :/ సరియైన వ్యాఖ్యలు ఏవి ?

- (1) i and iii only (2) i and ii only (3) ii and iii only (4) i, ii and iii

MASTER QUESTION PAPER

6. Match the following Governors with the respective states :

Governor	State
A. Banwarilal Purohit	i. Bihar
B. Satya Pal Malik	ii. Tamil Nadu
C. Lalji Tandon	iii. Jharkhand
D. Draupadi Murmu	iv. Jammu & Kashmir

ఈ క్రింది గవర్నర్లను వారి పరిపాలన రాష్ట్రాలతో జత పరచండి :

గవర్నర్	రాష్ట్రం
A. బన్వరిలాల్ పురోహిత్	i. బీహార్
B. సత్యపాల్ మాలిక్	ii. తమిళనాడు
C. లాల్జీ టాండన్	iii. ఝార్ఖండ్
D. ద్రౌపది ముర్ము	iv. జమ్మూ కాశ్మీర్

The correct pairs are : / సరియైన జతలు ఏవి ?

- (1) A - iv B - iii C - ii D - i
 (2) A - ii B - iv C - i D - iii
 (3) A - ii B - iii C - i D - iv
 (4) A - iii B - ii C - iv D - i

7. Match the following :

International Index (Year)	India's Rank out of Total Countries
A. Global Gender Gap Report (2017)	1. 138 / 180
B. Per capita GDP (2017-18)	2. 133 / 155
C. Press Freedom Index (2018)	3. 139 / 187
	4. 108 / 144

కింది వాటిని జతపరచండి :

అంతర్జాతీయ సూచీ (సంవత్సరం)	మొత్తం దేశాలలో భారతదేశ ర్యాంకు
A. గ్లోబల్ జెండర్ గ్యాప్ రిపోర్టు (2017)	1. 138/180
B. తలసరి స్థూల దేశీయోత్పత్తి (2017-18)	2. 133/155
C. ప్రెస్ ఫ్రీడం ఇండెక్స్ (2018)	3. 139/187
	4. 108 / 144

The correct pairs are :

సరియైన జతలు ఏవి ?

- (1) A-4, B-2, C-1
 (2) A-4, B-3, C-1
 (3) A-3, B-2, C-4
 (4) A-2, B-1, C-4

MASTER QUESTION PAPER

8. Examine the following in relation to the Most Valuable Player (MVP) of Asian Games – 2018 :
- A. Japanese swimmer Rikako Ikee won this title.
 - B. Rikako Ikee won eight gold medals beating North Korean So Gin-man.
 - C. Rikako Ikee is the first woman to get the title of MVP at Asian Games.
 - D. Asian Games – 2018 were held at Shanghai in China.

Select the correct answer :

- (1) A & B only
- (2) C & D only
- (3) A & C only
- (4) A, B and C only

ఆసియా క్రీడోత్సవాలు - 2018 లో మోస్ట్ వ్యాల్యుబుల్ ప్లేయర్ (ఎమ్.వి.పి.) విజేతకు సంబంధించి ఈ క్రింది వాటిని పరిశీలించండి :

- A. జపాను స్విమ్మర్ రికాకో ఐకీ ఈ ఎమ్.వి.పి. పథకాన్ని పొందింది.
- B. రికాకో ఐకీ ఉత్తర కొరియాకు చెందిన సో జిన్-మాన్ ను ఓడించి ఎనిమిది బంగారు పథకాలను గెలుచుకుంది.
- C. రికాకో ఐకీ ఎమ్.వి.పి. సాధించిన మొదటి మహిళ.
- D. ఏసియన్ గేమ్స్-2018 చైనాలోని శాంఘైలో జరిగినాయి.

సరియైన జవాబును ఎంచుకోండి :

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) C మరియు D మాత్రమే
- (3) A మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C మాత్రమే

9. Which of the following countries remained the top source of Foreign Direct Investment (FDI) into India in 2017-18 ?

- (1) Mauritius and America
- (2) Japan and Singapore
- (3) England and Germany
- (4) Mauritius and Singapore

భారతదేశంలో విదేశీ పెట్టుబడులు (ఎఫ్.డి.ఐ.) 2017-18 సంవత్సరానికి గాను ఈ క్రింది ఏ దేశాలు ముందు భాగాన నిలిచాయి ?

- (1) మారిషస్, అమెరికా
- (2) జపాన్, సింగపూర్
- (3) ఇంగ్లాండ్, జర్మనీ
- (4) మారిషస్, సింగపూర్

10. What is the theme for the First SAARC Agri Cooperative Business Forum held at Kathmandu ?

- (1) Build consensus among companies and farmers.
- (2) Organising and strengthening family farmer's cooperatives to attain the sustainable Development Goals -1 and 2 in South Asia.
- (3) Provide free fertilizers and seeds to the farmers.
- (4) Prevent farmer suicides.

ఖాట్మండులో జరిగిన మొదటి 'SAARC వ్యవసాయ సహకార వాణిజ్య చర్చ'లో నేపథ్యం (థీం) ఏమిటి ?

- (1) కంపెనీలు మరియు రైతుల మధ్య సామరస్యాన్ని నిర్మించడం.
- (2) దక్షిణ ఆసియాలో స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలు 1, 2 సాధించడానికి కుటుంబ రైతుల సహకారాన్ని వ్యవస్థీకరణ బలోపేతం చేయడం.
- (3) రైతులకు ఉచితంగా ఎరువులను, విత్తనాలను పంపిణీ చేయడం.
- (4) రైతుల ఆత్మహత్యలను అరికట్టడం.

MASTER QUESTION PAPER

11. Which of the following was held immediately after the end of First World War ?

- (1) Yalta Conference (2) Washington Naval Conference
(3) Potsdam Conference (4) Paris Peace Conference

ఈ క్రింది వాటిలో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ముగిసిన వెంటనే జరిగింది ఏది ?

- (1) యాల్టా కాన్ఫరెన్స్ (2) వాషింగ్టన్ నావల్ కాన్ఫరెన్స్
(3) పోట్స్డామ్ కాన్ఫరెన్స్ (4) పారిస్ శాంతి కాన్ఫరెన్స్

12. Nomadic Elephant-2018 is a joint military exercise between :

- (1) India and America (2) Russia and China
(3) China and Pakistan (4) India and Mongolia

నోమాడిక్ ఎలిఫాంట్ - 2018 అనేది ఏ దేశాల మధ్య సంయుక్త (జాయింట్) మిలిటరీ అభ్యాసము ?

- (1) భారతదేశం మరియు అమెరికా (2) రష్యా మరియు చైనా
(3) చైనా మరియు పాకిస్తాన్ (4) భారతదేశం మరియు మంగోలియా

13. Shimla Agreement between India and Pakistan was signed by :

- (1) Jawaharlal Nehru and Liyaquat Ali Khan
(2) Lalbahadur Shastri and Zulfikar Ali Bhutto
(3) Indira Gandhi and Zulfikar Ali Bhutto
(4) Indira Gandhi and Zia-ul-haq

భారత-పాకిస్తాన్ల మధ్య జరిగిన సిమ్లా ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన వారు :

- (1) జవహర్లాల్ నెహ్రూ, లియాఖత్ అలీ ఖాన్
(2) లాల్ బహదుర్ శాస్త్రి, జుల్ఫికార్ అలీ భుట్టో
(3) ఇందిరా గాంధీ, జుల్ఫికార్ అలీ భుట్టో
(4) ఇందిరా గాంధీ, జియా-ఉల్-హక్

14. Which one of the following is a disputed area between Nepal and India ?

- (1) Kardungla Pass (2) Kalapani
(3) Kanchanjunga (4) Doklam

ఈ క్రింది వాటిలో నేపాల్ - భారతదేశం మధ్య గల వివాదాస్పద ప్రాంతం ?

- (1) కార్దుంగ్లా మార్గం (2) కాలాపాని
(3) కాంచన్జుంగా (4) డోక్లాం

15. Consider the following statements with regard to Neemrana Dialogue :

- i. It's a dialogue between India and Pakistan.
ii. It's a dialogue between India and China.
iii. It's part of Track II Diplomacy
iv. The Indian Delegation was headed by Ajit Doval.

నీమ్రానా డయలాగ్కు సంబంధించిన ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలను గమనించండి.

- i. ఇది భారత మరియు పాకిస్తాన్ల మధ్య డయలాగ్.
ii. ఇది భారత మరియు చైనాల మధ్య డయలాగ్.
iii. ఇది Track II డిప్లొమాసీ యొక్క భాగము.
iv. భారతదేశం తరపున దీనికి అజిత్ డోవెల్ గారు నాయకత్వం వహించారు.

Choose the correct answer : / సరియైన జవాబును ఎంపిక చేయండి :

- (1) i, iii & iv (2) ii & iii (3) iii & iv (4) i & iii

MASTER QUESTION PAPER

16. Which of the following low density particles are present in space ?

- i. Neutrinos ii. Dust
iii. Plasma of Hydrogen iv. Plasma of Helium

Options :

- (1) iii and iv only (2) i and ii only
(3) i, ii and iii only (4) i, ii, iii and iv

క్రింది వాటిలో అంతరిక్షంలో ఉండే అల్ప సాంద్రత గల కణాలు ఏవి ?

- i. న్యూట్రినోస్ ii. ధూళి (dust) iii. హైడ్రోజన్ ప్లాస్మా iv. హీలియం ప్లాస్మా

ఎంపికలు :

- (1) iii మరియు iv మాత్రమే (2) i మరియు ii మాత్రమే
(3) i, ii మరియు iii మాత్రమే (4) i, ii, iii మరియు iv

17. Which of the following is NOT a member of the Vitamin-B complex ?

- (1) Riboflavin (2) Folic Acid (3) Ascorbic Acid (4) Thiamine

క్రింది వాటిలో విటమిన్ - B కాంప్లెక్స్ లో భాగం కానిది ఏది ?

- (1) రైబోఫ్లావిన్ (2) ఫోలిక్ ఆమ్లము (3) ఎస్కార్బిక్ ఆమ్లము (4) థయమిన్

18. The computer scientist, who is known as the founding father of 'Artificial Intelligence'

- (1) John McCarthy (2) Charles Babbage
(3) Lee De Forest (4) J.P. Eckert

'ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్' (artificial intelligence) కు మూల పురుషుడిగా పిలవబడే కంప్యూటర్ శాస్త్రవేత్త ఎవరు ?

- (1) జాన్ మాక్ కార్టీ (2) చార్లెస్ బాబేజి (3) లీడి ఫార్స్టెట్ (4) జె.పి. ఎక్కెర్ట్

19. Match the List-I with List-II and select the correct answer.

List - I (Scientist)

List - II (Area)

- A. Alan Turing i. Physics
B. Antoine Lavoisier ii. Genetics
C. Issac Newton iii. Chemistry
D. Gregor Mendel iv. Computer

పట్టిక-I మరియు పట్టిక-II లను జతపర్చి సరియైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయండి.

పట్టిక - I (శాస్త్రవేత్త)

పట్టిక - II (శాఖ)

- A. అలాన్ ట్యూరింగ్ i. భౌతిక శాస్త్రం
B. అంటోయిన్ లెవోయిజర్ ii. జెనెటిక్స్
C. ఐసాక్ న్యూటన్ iii. రసాయన శాస్త్రం
D. గ్రెగర్ మెండల్ iv. కంప్యూటర్

Options :/ఎంపికలు :

	A	B	C	D
(1)	iv	ii	iii	i
(2)	iv	i	iii	ii
(3)	iv	iii	i	ii
(4)	iii	iv	i	ii

20. The movement of plant part in response to gravity is called

- (1) Phototropism (2) Hydrotropism (3) Geotropism (4) Magnetotropism

గురుత్వాకర్షణశక్తి ప్రభావంతో మొక్క భాగం కదలడాన్ని ఏమంటారు ?

- (1) కాంతి అనువర్తనం (2) జలానువర్తనం
(3) జియోట్రోపిజం (4) మాగ్నెటోట్రోపిజం

21. Which of the following is not an artificial sweetener ?

- (1) Aspartame (2) Sucralose (3) Ranitidine (4) Alitame

క్రింది వాటిలో కృత్రిమ తీపి పదార్థము (artificial sweetner) కానిది ఏది ?

- (1) అస్పార్టేమ్ (2) సుక్రలోజ్ (3) రానిటిడిన్ (4) అలిటేమ్

MASTER QUESTION PAPER

22. Match List-I with List-II and select the correct answer :

List – I	List – II
a. Soot	1. Condensation of gaseous particles
b. Haze	2. Suspension of liquid droplets that formed after the condensation of vapours
c. Mist	3. Caused by very fine dust in atmosphere
d. Fumes	4. Big size carbon particles impregnated with tar, suspended into the air

జాబితా- I మరియు జాబితా- II లను జతపర్చి సరియైన సమాధానం ఇవ్వండి.

జాబితా - I	జాబితా - II
a. సూత్	1. వాయుకణాల ఘనీభవనం
b. హేజ్	2. ఆవిరి యొక్క ఘనీభవనం తరువాత ఏర్పడిన ద్రవ బిందువుల సస్పెన్షన్
c. మిస్ట్	3. వాతావరణంలో చాలా మృదువైన దుమ్ము కారణంగా ఏర్పడినది.
d. ఫ్యూమ్స్	4. తారుతో పూయబడిన పెద్ద సైజు కార్బన్ రేణువులు, గాలిలో సస్పెండ్ చేయబడినవి.

The correct answer is/ సరియైన జవాబు ఏది ?

	a	b	c	d
(1)	4	3	2	1
(2)	3	4	1	2
(3)	4	2	1	3
(4)	4	1	3	2

23. Which one of the following is NOT true regarding Western Ghats Biodiversity Hotspot ?

- (1) The Western Ghats region is spread into 9 states.
- (2) It is one of the richest centres of endemism.
- (3) Lion tailed Macaque & Malabar Gray Hornbill is a rare fauna.
- (4) The Western Ghats Ecology expert panel was headed by Madhav Gadgil.

ఈ క్రింది పేర్కొన్న వాటిలో, పశ్చిమ కనుమల జీవవైవిధ్య హాట్స్పాట్ కు సంబంధించి ఏది నిజమైనది కాదు ?

- (1) పశ్చిమ కనుమలు ప్రాంతం 9 రాష్ట్రాలలో విస్తరించి యున్నది.
- (2) ఇది అత్యంత సంపద గల స్థానీయ జాతుల కేంద్రం.
- (3) లయన్ - టేల్ మకాకూ మరియు మలబార్ గ్రే హార్నబిల్ ఇక్కడ లభించే అరుదైన జంతుజాలం.
- (4) పశ్చిమ కనుమలపై ఎకాలజీ నిపుణుల పానెల్ కు మాధవ్ గాడ్గిల్ నాయకత్వం వహించారు.

MASTER QUESTION PAPER

24. Arrange the following international initiatives towards sustainable development in a sequential order (chronological) and select correct answer using the code given below :

- The Brundtland Commission
- Stockholm Conference
- UN Decade of Education for Sustainable Development
- Rio+20 or Rio Earth Summit

సుస్థిర అభివృద్ధికి సంబంధించి క్రింది పేర్కొన్న అంతర్జాతీయంగా ప్రారంభించిన కార్యక్రమాలను వరుసక్రమంలో (కాలక్రమానుసారం) అమర్చుము.

- బ్రంట్లాండ్ కమిషన్
- స్టాక్ హామ్ కాన్ఫరెన్స్
- యు.ఎన్. డికేడ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ఫర్ సస్టేనబుల్ డెవలప్ మెంట్
- రియో + 20 లేదా రియో ఎర్త్ సమ్మిట్ (ధరిత్ర సదస్సు)

Code : / కోడ్

- (1) b a c d
- (2) b c d a
- (3) c a b d
- (4) b d a c

25. The National Disaster Response Force (NDRF) is the responsibility of the Ministry of

- (1) Health
- (2) Environment, Forests & Climate Change
- (3) Science & Technology
- (4) Home Affairs

ది నేషనల్ డిజాస్టర్ రెస్పాన్స్ ఫోర్స్ (NDRF) ఈ మంత్రిత్వశాఖ యొక్క బాధ్యత

- (1) ఆరోగ్యం
- (2) పర్యావరణం, అడవులు మరియు వాతావరణ మార్పు
- (3) సైన్స్ మరియు టెక్నాలజీ
- (4) హోమ్ వ్యవహారాలు

26. With respect to 'Sustainable development' which amongst the following statements is false ?

- (1) It makes the world a better place to thrive.
- (2) It emphasizes on judicious use of natural resources.
- (3) It advocates expansion of agriculture.
- (4) It advocates the concept of 'reduce, reuse & recycle'.

'సుస్థిరాభివృద్ధికి' సంబంధించి క్రింది పేర్కొన్న వాటిలో ఏది సరియైనది కాదు ?

- (1) ఇది ప్రపంచం మంచిగా వృద్ధి చెందడానికి తోడ్పడుతుంది.
- (2) సహజ వనరులను జాచిత్యంతో ఉపయోగించాలని నొక్కి చెబు తుంది.
- (3) ఇది వ్యవసాయం విస్తరణకు మద్దతు ఇస్తుంది.
- (4) ఇది వనరులను 'తగ్గించుట, పునర్వినియోగం మరియు రీసైకిల్' అనే భావనకు మద్దతునిస్తుంది.

27. The concept of utilising plants and flowers to clean the polluted soil is called

- (1) Bio-diversion
- (2) Bio-flocculation
- (3) Bio-filtration
- (4) Phyto-Remediation

కలుషిత మట్టిని శుభ్రం చేయడానికి మొక్కలు మరియు పుష్పాలను ఉపయోగించడం అనే భావనను ఇలా పిలుస్తారు.

- (1) బయో-డైవర్షన్
- (2) బయో-ఫ్లో క్యూలేషన్
- (3) బయో-ఫిల్ట్రేషన్
- (4) ఫైటో-రెమిడియేషన్

MASTER QUESTION PAPER

- 28.** Teak, Sal, Sandalwood are important species of
 (1) Tropical Thorn Forests (2) Montane forests
 (3) Tropical Evergreen forests (4) Tropical Deciduous Forests
 తేకు, సాల్ మరియు చందనం ఏ అడవులకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన వృక్ష జాతులు
 (1) ఉష్ణ మండల ముండ్ల అడవులు (2) మోంటనే అడవులు
 (3) ఉష్ణ మండల సతత హరితారణ్యాలు (4) ఉష్ణ మండల ఆకురాల్చే అడవులు
- 29.** Bhakra-Nangal Project is a joint venture of States which include
 a. Punjab b. Haryana c. Rajasthan d. Uttar Pradesh
 భాక్రా-నంగల్ ఈ క్రింది రాష్ట్రాల యొక్క సంయుక్త ప్రాజెక్టు
 a. పంజాబ్ b. హర్యాణ c. రాజస్థాన్ d. ఉత్తరప్రదేశ్
 The correct codes are / సరియైన కోడ్ :
 (1) a, b & d only (2) a, c & d only (3) a, b & c only (4) b, c & d only
- 30.** Lakhnavaram lake is situated in which district ?
 (1) Warangal Rural (2) Jaishanker Bhupalapally
 (3) Nirmal (4) Bhadradi
 లక్ష్మవరం సరస్సు గల జిల్లా
 (1) వరంగల్ రూరల్ (2) జయశంకర్ భూపాలపల్లి
 (3) నిర్మల్ (4) భద్రాద్రి
- 31.** Which one of the following district is NOT part of Northern Telangana Agro-Climatic zone ?
 (1) Nirmal (2) Siddipet (3) Nizamabad (4) Rajanna-Sircilla
 క్రింది పేర్కొన్న జిల్లాల్లో ఉత్తర తెలంగాణ వ్యవసాయ-శీతోష్ణస్థితి మండలం (జోన్) ఫరిధిలోకి రాని జిల్లా
 (1) నిర్మల్ (2) సిద్దిపేట (3) నిజామాబాద్ (4) రాజన్న-సిరిసిల్లా
- 32.** Which of the following statements are correct about the 'National Institution for Transforming India (NITI) Aayog' :
 A. NITI Aayog was established by the government of India as a replacement for the Planning Commission.
 B. It provides critical, directional, strategical and technical inputs to the development process and advice to the central and state governments.
 C. It creates a knowledge, innovation and entrepreneurial support through collaborations.
 D. The Vice-Chairman of the NITI-Aayog is Arvind Panagaria.
 నీతి ఆయోగ్ (NITI Aayog) కు సంబంధించి కింది వివరణలో సరియైనవి ఏవి ?
 A. ప్రణాళికా సంఘం స్థానంలో భారత ప్రభుత్వం నీతి ఆయోగ్ ను స్థాపించింది.
 B. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అభివృద్ధి ప్రక్రియలో కీలకమైన, దిశాత్మకమైన, శాస్త్రీయమైన, సాంకేతికమైన ఉత్సాదితాలను అందిస్తుంది.
 C. సహకారం (కొలబరేషన్) ద్వారా పరిజ్ఞానాన్ని, నవకల్పనను మరియు ఎంట్రీప్రెన్యూరల్ మద్దతును అందిస్తుంది.
 D. నీతి ఆయోగ్ వైస్-చైర్మన్ గా అరవింద్ పణగారియ ఉన్నారు.
 The correct answer is/ సరియైన జవాబు ఏది ?
 (1) A, B and C only (2) B, C and D only
 (3) A and B only (4) A and D only

MASTER QUESTION PAPER

33. Which of the following statements are correct about the 'Kishori Shakti Yojana' ?
- A. The target group of the yojana is the adolescent girls in the age group of 10 to 18 years.
 - B. The yojana is viewed as a holistic initiative for the development of adolescent girls.
 - C. One of the objectives of the yojana is to link them to opportunities for learning life skills, going back to school and take initiatives to become productive members of the society.

కిషోరి శక్తి యోజనకు సంబంధించి కింది వివరణలతో సరియైనవి ఏవి ?

- A. 10 నుండి 18 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల కౌమార బాలికలకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది.
- B. కౌమార బాలికల పరిపూర్ణ అభివృద్ధికి ఈ పథకం ఒక పవిత్రమైన చొరవగా భావించబడుతుంది.
- C. జీవిత నైపుణ్యాలను నేర్చుకోవటానికి అవకాశం కల్పించడం, పాఠశాలకు వెళ్లి సమాజంలో ఉత్పాదక సభ్యులయ్యేందుకు ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది.

The correct answer is / సరియైన జవాబు ఏది ?

- (1) A & D only
- (2) B & C only
- (3) B, C & D only
- (4) A, B and C only

34. Examine the following statements on National Highways in Telangana :

- A. There are 17 National Highways in the state.
- B. The National Highways cover a length of 3,862 kms (nearly) crisscrossing the state.
- C. The density of notified National Highways in Telangana is 3.44 km/100 sq. kms against the national average of 3.02 km per 100 sq. kms.

తెలంగాణలోని జాతీయ రహదారులకు సంబంధించిన కింది వివరణలను పరిశీలించండి :

- A. రాష్ట్రంలో 17 జాతీయ రహదారులు ఉన్నాయి.
- B. రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని జాతీయ రహదారులు కలిపి మొత్తం 3,862 కి.మీ. (దాదాపు) పొడవును కలిగి ఉన్నాయి.
- C. తెలంగాణలో నోటిఫైడ్ జాతీయ రహదారుల సాంద్రత 100 చదరపు కి.మీ.కు 3.44 కి.మీ. కాగా జాతీయ స్థాయిలో సగటు సాంద్రత 3.02 కి.మీ. ఉంది.

Choose the incorrect statement/s : / సరియైనవికా వివరణను/లను ఎంపిక చేయండి :

- (1) A and B only
- (2) B and C only
- (3) A only
- (4) A and C only

MASTER QUESTION PAPER

38. Which of the following is/are included in the Directive Principles of State Policy ?

- (a) Prohibition of Traffic in human beings and forced labour.
- (b) Prohibition of consumption except for medical purposes of intoxicating drinks and of other drugs which are injurious to health.
- (c) Equality of Opportunity for all

- (1) (a) only
- (2) (b) only
- (3) Both (b) and (c)
- (4) All of these

ఈ క్రింది వాటిలో ఏవి ఆదేశిక సూత్రాలలో పొందుపరచబడినవి.

- (a) మానవ అక్రమ రవాణా మరియు నిర్బంధ కార్మికుల వ్యవస్థ నిషేధం.
- (b) ఆరోగ్యానికి హాని కలిగించే మరియు పానీయాలను మరియు ఇతర మరియు పదార్థాలను, వైద్యం కొరకు మాత్రం మినహాయించి, నిషేధించడం.
- (c) అందరికీ సమాన అవకాశాలు కల్పించడం.

సరియైన జవాబును ఎంపిక చేయండి :

- (1) (a) మాత్రమే
- (2) (b) మాత్రమే
- (3) (b) మరియు (c)
- (4) ఇవన్నీయు

39. Which of the following conditions are necessary for the issue of writ of 'Quo Warranto' ?

- (a) The office must be public and must be created by a statute or by the Constitution itself.
- (b) The office must be substantive and not merely the function or employment of the servant at the will and during the pleasure of another.
- (c) There has been contravention of the Constitution or a statutory instrument in appointing such person to the office.

- (1) (a), (b) and (c)
- (2) (b) and (c) only
- (3) (a) and (c) only
- (4) (a) and (b) only

ఈ క్రింది ఏ పరిస్థితిలలో కో వారెంట్ అనే రిట్ జారీ చేయబడుతుంది ?

- (a) కార్యాలయము ప్రభుత్వముదయండి రాజ్యాంగం లేదా శాసనం ద్వారా రూపొందించబడాలి.
- (b) కార్యాలయము యదార్థమైనది అయిఉండి దానితో పాటు ఇతరుల ఇచ్చ ప్రకారం మాత్రమే నడుచుకోకుండా ఉండాలి.
- (c) ఒక వ్యక్తి నియామకం రాజ్యాంగం లేదా శాసనానికి విరుద్ధంగా జరిగినట్లైతే.

సరియైన జవాబును ఎంపిక చేయండి :

- (1) (a), (b) మరియు (c)
- (2) (b) మరియు (c) మాత్రమే
- (3) (a) మరియు (c) మాత్రమే
- (4) (a) మరియు (b) మాత్రమే

40. Among the following statements, which one is not correct ?

- (1) Supreme Court was constituted in 1950.
- (2) Supreme Court is the highest court of appeal in the country.
- (3) Supreme Court can hear from any court/tribunals as well as from court-martial.
- (4) Supreme Court can hear from any court/tribunals except court-martial.

ఈ క్రింది ప్రకటనలలో ఏది సరియైనది కాదు.

- (1) సుప్రీం కోర్టును 1950లో స్థాపించారు.
- (2) సుప్రీం కోర్టు దేశంలో అత్యున్నత అప్పీలుల న్యాయ స్థానం
- (3) సుప్రీం కోర్టు, ఏదైనా కోర్టులేదా ట్రిబ్యునళ్ళు అలాగే కోర్టు మార్షల్ నుండి వాదనలు వినవచ్చు.
- (4) ఒక్క కోర్టు మార్షల్ నుండి తప్ప సుప్రీం కోర్టు అన్ని కోర్టుల వాదనలు వినవచ్చు.

MASTER QUESTION PAPER

41. Which one of the following Acts formally introduced the principles of elections for the first time in India ?

- (1) The Indian Councils Act, 1909 (2) The Government of India Act, 1919
(3) The Government of India Act, 1935 (4) The Indian Independence Act, 1947

ఈ క్రింది చట్టాలలో భారతదేశంలో ఏ చట్టం ద్వారా ఎన్నికలు సూత్రాలు అధికారికంగా మొదటిసారి ప్రవేశ పెట్టబడినవి.

- (1) ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం, 1909 (2) భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1919
(3) భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1935 (4) భారత స్వాతంత్ర్య చట్టం, 1947

42. The value of a vote of a member of Parliament for the election of the President is determined by dividing the

- (1) Value of votes of members of all the states legislative assemblies by the elected members of the Houses of the Parliament.
(2) Nation's population as per latest Census by the total strength of the two Houses of the Parliament.
(3) Nation's population as per the latest Census by the members of Lok Sabha.
(4) Nation's population as per the latest Census by the total members of Rajya Sabha.

అధ్యక్షుడి ఎన్నిక కోసం పార్లమెంటు సభ్యుడి ఓటు విలువ ఎలా నిర్ణయిస్తారు ?

- (1) అన్ని రాష్ట్రాల శాసనసభసభ్యుల ఓట్ల మొత్తం విలువను ఎన్నిక కాబడిన పార్లమెంటు ఉభయ సభల సభ్యుల సంఖ్యచే విభజించబడిన విలువ.
(2) తాజా దేశ జనాభా లెక్కల ప్రకారం మొత్తం జనాభాను లోక్ సభ మరియు రాజ్య సభల సభ్యులచే విభజించగా వచ్చిన విలువ.
(3) తాజా దేశ జనాభాలెక్కల ప్రకారం మొత్తం జనాభాను లోక్ సభ మొత్తం సభ్యులతో విభజించగా వచ్చిన విలువ.
(4) తాజా దేశ జనాభాలెక్కల ప్రకారం మొత్తం జనాభాను రాజ్యసభ సభ్యులతో విభజించగా వచ్చిన విలువ.

43. The Contingency Fund of the State is operated by whom ?

- (1) President (2) Governor (3) Chief Minister (4) Council of Ministers

రాష్ట్రం యొక్క ఆకస్మిక నిధి ఎవరి ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది ?

- (1) దేశాధ్యక్షుడు (2) గవర్నరు (3) ముఖ్యమంత్రి (4) మంత్రిమండలి

44. A judge of the Supreme Court can be removed from the position only on the grounds of

- (1) Imbecile conduct (2) Proved misbehaviour or incapacity
(3) Senility (4) Gross inefficiency

ఏ పరిస్థితులలో భారత సుప్రీం కోర్టు న్యాయ మూర్తిని తొలగించవచ్చు ?

- (1) మనో దౌర్బల్యంతో కూడిన ప్రవర్తన
(2) నిరూపించబడిన దుష్ప్రవర్తన మరియు అసమర్థత
(3) క్షీణమన పరిణామాలు
(4) స్థూల అసమర్థత

45. The idea of Lokpal is taken from

- (1) Scandinavian Countries (2) UK
(3) USA (4) France

లోక్ పాల్ విధానం ఎక్కడ నుండి తీసుకోబడింది.

- (1) స్కాన్డినేవియన్ దేశాలు (2) యూనైటెడ్ కింగ్ డమ్
(3) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు (4) ఫ్రాన్స్

46. Regarding Equality Before Law, the Indian Constitution makes exceptions in the case of

- (1) President only (2) President or Governor of a State
(3) Foreign citizens only (4) President and Foreign citizens only

చట్ట సమానత్వం విషయంలో, భారత రాజ్యాంగం ఎవరికి మినహాయింపు ఇస్తుంది ?

- (1) రాష్ట్రపతి మాత్రమే (2) రాష్ట్రపతి లేదా గవర్నర్
(3) విదేశీ పౌరులు మాత్రమే (4) రాష్ట్రపతి మరియు విదేశీ పౌరులు మాత్రమే

MASTER QUESTION PAPER

50. **Assertion (A)** : The Indian Freedom struggle gained mass base during the Non-co-operation Movement in 1920.

Reason (R) : A large number peasants and workers participated in the movement led by Gandhiji.

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not a correct explanation of (A).
- (3) (A) is true, but (R) is false.
- (4) (A) is false, but (R) is true.

ప్రతిపాదన (A) : 1920 నాటి సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి విస్తృత పరిధిని కలిగించింది.

కారణం (R) : గాంధీజీ నాయకత్వంలోని ఈ ఉద్యమంలో పెద్ద సంఖ్యలో రైతులు కార్మికులు పాల్గొన్నారు.

- (1) (A) మరియు (R) కరెక్టు మరియు (R), (A) కు సరైన కారణం/వివరణ.
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ కరెక్టు కాని (R) (A) కు సరైన కారణం కాదు.
- (3) (A) కరెక్టు కాని (R) తప్పు.
- (4) (A) తప్పు కాని (R) కరెక్టు

51. Which one of the following statements is correct with regard to the Minto Morley Reforms of 1909 ?

- (1) Established a constitution making body for India.
- (2) Decreased the number of the Provincial and Central legislative members.
- (3) Only the Britishers were nominated to the Executive Council of the Viceroy .
- (4) Enlarged the Central and Provincial Legislative Councils.

1909 మింట్ మార్లే సంస్కరణలకు సంబంధించి ఈ క్రింది వాటిలో సరైనది ఏది ?

- (1) భారతదేశంలో రాజ్యాంగ నిర్మాణ సంస్థ ఏర్పాటుచేసింది.
- (2) కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర స్థాయి లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యుల సంఖ్య తగ్గించబడింది.
- (3) వైస్రాయి ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్లో కేవలం బ్రిటిష్ వారిని మాత్రమే నామినేట్ చేయాలి.
- (4) రాష్ట్రాల మరియు కేంద్రలెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్లు విస్తృత పరచబడినాయి.

52. Arrange the following Viceroys in chronological order :

i. Lord Linlithgow	ii. Lord Irwin
iii. Lord Willingdon	iv. Lord Wavell
v. Lord Reading	

ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వైస్రాయిలను వరుసక్రమంలో అమర్చండి.

i. లార్డ్ లిన్లిత్గో	ii. లార్డ్ ఇర్విన్
iii. లార్డ్ వెలింగ్డన్	iv. లార్డ్ వేవల్
v. లార్డ్ రీడింగ్	

The correct answer is/ సరియైన జవాబు ఏది ?

(1) ii, iii, i, v, iv	(2) iii, ii, iv, v, i
(3) v, ii, iv, i, iii	(4) v, ii, iii, i, iv

MASTER QUESTION PAPER

53. Match the following :

A. Raymond	i. Hali-Sikka Currency
B. Salarjung I	ii. Gunfoundry
C. Mir Mahaboob Ali Khan	iii. Qanooncha-i-Mubarak
D. Mir Osman Ali Khan	iv. Kachiguda Railway Station

ఈ క్రింది వాటిని జతపరచుము.

A. రేమండ్	i. హాలి-సికా నాణెములు
B. మొదటి సాలార్జంగ్	ii. గన్ ఫౌండ్రీ
C. మీర్ మహబూబ్ అలీఖాన్	iii. కానుంచా-ఇ-ముబారక్
D. మీర్ ఉస్మాన్ అలీఖాన్	iv. కాచిగూడ రైల్వే స్టేషన్

The correct answer is/ సరియైన జవాబు ఏది ?

	A	B	C	D
(1)	i	ii	iii	iv
(2)	iii	iv	ii	i
(3)	ii	i	iv	iii
(4)	ii	i	iii	iv

54. **Assertion (A)** : The Andhra Mahasabha was established in 1930.

Reason (R) : It worked for the all round development of Telugu People.

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
- (3) (A) is true, but (R) is false.
- (4) (A) is false, but (R) is true.

ప్రతిపాదన (A) : ఆంధ్ర మహాసభ 1930 వ సంవత్సరంలో స్థాపించబడింది.

కారణం (R) : ఆ సంస్థ అన్ని రంగములలో తెలుగు వారి అభివృద్ధికి కృషి చేసింది.

- (1) (A) మరియు (R) కరెక్టు మరియు (R), (A) కు సరైన వివరణ.
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ కరెక్టు కాని, (R) (A) కు సరైన వివరణ కాదు.
- (3) (A) కరెక్టు కాని (R) తప్పు.
- (4) (A) తప్పు కాని (R) కరెక్టు

MASTER QUESTION PAPER

55. Which one of the following statements is correct ?

- (1) Deshodharaka Grandhamala was started by K.C. Gupta.
- (2) Bhagya Reddy Varma was called the Ambedker of Hyderabad.
- (3) Hyderabad State Bank was established by Mir Osman Ali Khan.
- (4) Hayat Bakshi Begum built the Hussain Sagar Tank in Hyderabad.

ఈ క్రింది వాటిలో సరిఅయిన ప్రవచనము ఏది ?

- (1) కె.సి. గుప్త దేశోద్ధారక గ్రంథమాలను స్థాపించాడు.
- (2) భాగ్యరెడ్డి వర్మ హైద్రాబాద్ అంబేద్కర్ గా పిలువబడినాడు.
- (3) మీర్ ఉస్మాన్ అలీఖాన్ హైద్రాబాద్ స్టేట్ బ్యాంక్ ను స్థాపించాడు.
- (4) హుస్సేన్ సాగర్ చెరువును హయిత్ బక్ష్ బేగం నిర్మించింది.

56. Who wrote the Book “Na Jailu Gnapakalu – Anubhavalu” ?

- (1) Eshwari Bai
- (2) Sangam Laxmi Bai
- (3) T. Sadalaxmi
- (4) Arutla Kamala Devi

“నా జైలు ఝాపకాలు - అనుభవాలు” గ్రంథ కర్త ఎవరు ?

- (1) ఈశ్వరీ బాయి
- (2) సంగం లక్ష్మీబాయి
- (3) టి. సదాలక్ష్మి
- (4) ఆరుట్ల కమలాదేవి

57. Which of the statement about the Warangal Declaration (1997) is not correct ?

- (1) Establishment of Democratic Telangana State.
- (2) Implementation of 1/70 Act in the Agency areas.
- (3) Nationalization of Lands owned by Landlords.
- (4) To prevent migrations from Mahebnagar District to other parts of the country and provide employment.

ఈ క్రింది వాటిలో వరంగల్ డిక్లరేషన్ (1997)కు సంబంధించి, ఏది సరైనది కాదు ?

- (1) ప్రజాస్వామిక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయాలి.
- (2) ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో 1/70 చట్టాన్ని అమలు చేయాలి.
- (3) భూస్వాముల భూములను జాతీయం చేయాలి.
- (4) మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఉపాధి కల్పించి ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్ళు వలసల్ని నిరోధించాలి.

MASTER QUESTION PAPER

58. Identify the following events of Telangana movement in their chronological order :

- A. 'Sagara Haram' B. 'Sadak Bandh'
C. 'Million March'. D. 'Samsad Yatra'

తెలంగాణ ఉద్యమ కాలం నాటి ఈ క్రింది సంఘటనలను క్రమానుగతంగా గుర్తించుము.

- A. సాగర హారము B. సడక్ బండ్
C. మిలియన్ మార్చ్ D. సంసద్ యాత్ర

The correct answer is/ సరియైన జవాబు ఏది ?

- (1) A, B, C, D (2) B, D, C, A
(3) A, B, D, C (4) B, A, C, D

59. Match the following :

- A. Submission of Srikrishna Committee Report i. 31st December, 2010
B. Appointment of Antony Committee ii. 6th August, 2013
C. Appointment of Sushil Kumar Shinde Committee iii. 8th October, 2013
D. A.P. State's Reorganisation Bill was introduced in the Lok Sabha iv. 13th February, 2014

ఈ క్రింది వాటిని జతపరచుము.

- A. శ్రీకృష్ణ కమిటీ రిపోర్టు సమర్పణ i. 31 డిసెంబర్ 2010
B. అంటోని కమిటీ నియామకం ii. 6 ఆగస్టు 2013
C. సుశీల్ కుమార్ షిండే కమిటీ నియామకం iii. 8 అక్టోబర్ 2013
D. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర పునర్విభజన బిల్లును లోక్ సభలో ప్రవేశ పెట్టడం iv. 13 ఫిబ్రవరి 2014

The correct answer is/ సరియైన జవాబు ఏది ?

- A B C D
(1) i ii iii iv
(2) iii i iv ii
(3) ii iv i iii
(4) iv iii ii i

MASTER QUESTION PAPER

60. Which of the following statements are correct ?

- A. Bayyaram Tank Inscription was issued by Mailamba.
- B. Motupally Abhaya Shasanam was issued by Rudra Deva
- C. Panditaradhya Charitra was written by Palkurki Somanadha
- D. Purushartha Saram was written by Ranganadha

- (1) A and C
- (2) B and D
- (3) C and D
- (4) A and B

ఈ క్రింది వాటిలో సరైన ప్రవచనములు ఏవి ?

- A. మైలాంబ బయ్యారం చెరువు శాసనాన్ని వేయించింది.
- B. రుద్రదేవుడు మోటుపల్లి అభయ శాసనాన్ని వేయించినాడు.
- C. పాల్కుర్కి సోమనాథుడు పండితారాధ్య చరిత్రను రచించినాడు.
- D. రంగనాథుడు పురుషార్థసారం గ్రంథాన్ని రచించినాడు.

- (1) A మరియు C
- (2) B మరియు D
- (3) C మరియు D
- (4) A మరియు B

61. Which medieval text refers to 'Dommarata' performed by the itinerant tribe, Dommaris ?

- (1) Palanativeera Charitra
- (2) Amukta Malyada
- (3) Mohana Tarangana
- (4) Sri Sitarama Bhoopala Vilasam

సంచార జాతికి చెందిన దొమ్మరి వారు ప్రదర్శించే 'దొమ్మరి ఆటను' గురించి ఏ మధ్య యుగపు రచనలో పేర్కొన్నారు ?

- (1) పలనాటి వీర చరిత్ర
- (2) ఆముక్త మాల్యద
- (3) మెహన తరంగణ
- (4) శ్రీ సీతారామ భూపాల విలాసం

62. Match the following :

A. Dommarata	i. Folk art with music, dance and speech
B. Yakshaganam	ii. Stick play
C. Kati Papalu	iii. Beating of the Dolu
D. Kolatam	iv. Religious magical function of the death

ఈ క్రింది వాటిని జతపరచుము.

A. దొమ్మరాట	i. సంగీతం, నృత్యం, గానంతో కూడిన జానపద కళ
B. యక్షగానం	ii. కర్ర ఆట
C. కాటి పాపలు	iii. డోలు వాయిచడము
D. కోలాటం	iv. చనిపోయిన వారికి చేయు మతపరమైన మంత్ర విద్య వేడుక

The correct pairs are : / సరియైన జతలు ఏవి ?

- (1) A - ii B - i C - iii D - iv
- (2) A - iii B - i C - iv D - ii
- (3) A - iii B - iv C - i D - ii
- (4) A - i B - iv C - ii D - iii

MASTER QUESTION PAPER

67. Match the following schemes introduced by the Telangana government with their launching places :

Scheme/Programme	Launched at
A. Aasara Pension	1. Kothur
B. Mission Bhagiratha	2. Gangadevi Palli
C. Grama Jyothi	3. Sadashivanagar
D. Mission Kakatiya	4. Komatibanda

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన కింది పథకాలను అవి ఆరంభించబడిన ప్రదేశం/ప్రాంతంతో జతపరచండి :

పథకం/స్కీం/ప్రోగ్రాం	ఆరంభించబడిన ప్రాంతం
A. ఆసరా పెన్షన్	1. కొత్తూరు
B. మిషన్ భగీరథ	2. గంగదేవి పల్లి
C. గ్రామ జ్యోతి	3. సదాశివ నగర్
D. మిషన్ కాకతీయ	4. కోమటిబండ

The correct pairs are : / సరియైన జతలు ఏవి ?

(1) A-1, B-4, C-2, D-3	(2) A-2, B-4, C-3, D-1
(3) A-4, B-1, C-2, D-3	(4) A-1, B-3, C-4, D-2

68. Examine the following statements :

- A. Scheduled Caste/Scheduled Tribe community people get '100% Input Subsidy Scheme' upto ₹ 1 lakh of Telangana government.
- B. Telangana's 'Land Distribution Scheme' is aimed at distributing 3 acres of agricultural land to landless SC/ST women.

Choose the correct answer :

(1) Both A and B are correct.	(2) Both A and B are incorrect.
(3) Only A is correct.	(4) Only B is correct.

కింది వివరణలను పరిశీలించండి :

- A. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన '100% ఇన్పుట్ సబ్సిడీ పథకం' వల్ల షెడ్యూల్డ్ కులాల/షెడ్యూల్డ్ వర్గాలకు చెందిన ప్రజలు రూ. 1 లక్ష వరకు పొందుతారు.
- B. భూమిలేని షెడ్యూల్డ్ కులాల/షెడ్యూల్డ్ తెగల మహిళలకు 3 ఎకరాల చొప్పున వ్యవసాయ భూమి కేటాయింపు చేయడం తెలంగాణ ప్రభుత్వపు 'భూ పంపిణీ పథకం' లక్ష్యం.

పైవాటిలో సరైన జవాబు ఏది ?

(1) A, B రెండూ సరియైనవి.	(2) A, B రెండూ సరియైనవి కావు.
(3) A సరియైనది.	(4) B సరియైనది.

MASTER QUESTION PAPER

69. Digital Telangana programme's main objectives are :
- A. Atleast one member of the family should be made as digitally literate
 - B. Teach basics of computers to students from Class 6 onwards
 - C. Providing 4G services to the entire state
 - D. Making learning computers as a compulsory subject at Intermediate level

The correct answer is :

- (1) A and B only
- (2) A and C only
- (3) A, B and C Only
- (4) A and D Only

డిజిటల్ తెలంగాణ పథకం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యాలు ఏవి ?

- A. కుటుంబంలో కనీసం ఒక్కరిని డిజిటల్ లిటరేట్ గా తయారు చేయటం.
- B. ఆరవ తరగతి నుండి అందరికీ కంప్యూటర్ విద్యను నేర్పడం.
- C. 4G సర్వీసులను రాష్ట్రమంతటా కల్పించటం.
- D. ఇంటర్మీడియట్ స్థాయి విద్యలో కంప్యూటర్ విద్యను తప్పనిసరి చేయటం.

సరియైన జవాబు ఏది ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A మరియు C మాత్రమే
- (3) A, B మరియు C మాత్రమే
- (4) A మరియు D మాత్రమే

70. **Assertion (A) :** The fine rice scheme was launched by the Telangana government in 2015.

Reason (R) : It benefitted 32.7 lakh students so far.

- (1) Both (A) and (R) are true, and (R) is the correct explanation of (A).
- (2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
- (3) (A) is true, but (R) is false.
- (4) (A) is false, but (R) is true.

ప్రతిపాదన (A) : తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సన్న బియ్యం పథకంను 2015 వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించింది.

కారణం (R) : దీనివల్ల ఇప్పటి వరకు 32.7 లక్షల మందిని విద్యార్థులు లబ్ధి పొందారు.

- (1) (A) మరియు (R) కరెక్టు, మరియు (R), (A) కు సరైన వివరణ.
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ కరెక్టు, కాని (R), (A) కు సరైన వివరణ కాదు.
- (3) (A) కరెక్టు, కాని (R) తప్పు.
- (4) (A) తప్పు, కాని (R) కరెక్టు

71. National Sample Survey 70th round estimated farmers indebtedness in Telangana state as :

నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే 70 వ రౌండు ప్రకారం తెలంగాణలో రైతుల రుణాన్ని ఎంత శాతంగా గుర్తించారు ?

- (1) 60%
- (2) 74%
- (3) 50%
- (4) 89%

MASTER QUESTION PAPER

72. Mahesh goes towards North, turns right and after moving some distance turns right again and then turns to the left. In which direction is Mahesh facing now ?

- (1) South (2) North
(3) West (4) East

మహేశ్ ఉత్తర దిక్కుగా వెళ్ళి, కుడివైపునకు తిరిగి కొంత దూరము పోయిన తరువాత మరల కుడివైపునకు తిరిగి ఆ తరువాత ఎడమవైపునకు కదులుతాడు. ఇప్పుడు మహేశ్ ఏ దిక్కు వైపునకు చూచు చున్నాడు ?

- (1) దక్షిణము (2) ఉత్తరము
(3) పడమర (4) తూర్పు

73. In a certain code, EULP is written as SOXH. How will GIRL be written in the same code ?

ఒక నిర్దిష్ట కోడ్లో, EULP ని SOXH గా రాసారు. అదే కోడ్లో GIRL ని ఎట్లా రాస్తాం ?

- (1) JULO (2) LOJU
(3) OULJ (4) LJOU

74. The product of the missing numbers in the following sequence (pattern) is

2, 7, 17, 22, 32, ?, 47, ?.

ఈ దిగువ అనుక్రమం (సంఘటనం) లో లోపించిన సంఖ్యల లబ్ధము

2, 7, 17, 22, 32, ?, 47, ?.

- (1) 1824 (2) 1570
(3) 1924 (4) 1354

75. There are five books namely M, N, O, P and Q. The book O lies above P, the book Q is below M and N is below Q. If M lies below P, which is at the bottom ?

M, N, O, P మరియు Q అనే ఐదు పుస్తకాలు ఉన్నాయి. పుస్తకం P కి పైన O ఉంది, పుస్తకం M కి దిగువన (క్రింద) Q ఉంది, Q కి దిగువన N ఉంది. P కి దిగువన M ఉంటే, అన్నిటికంటే దిగువన లేదా అడుగున ఏది ఉంది ?

- (1) Q (2) N
(3) M (4) O

76. In a certain code, RAT is written as 12 and RAN as 6, then RAG is written in the same code as :

ఒక నిర్దిష్ట కోడ్లో, RATని 12 గాను RAN ని 6 గాను రాస్తారు. అదే కోడ్లో RAG ని ఈ విధంగా రాస్తారు.

- (1) 7 (2) 8
(3) 9 (4) 4

MASTER QUESTION PAPER

77. A, B, C, D and E are members of a family. There are two mothers, two daughters and two males. E is the husband of mother of a singer and the singer is the youngest of all the family members. The grandfather of D is husband of A. If C is the daughter of B, then how is B related to E ?

- (1) Son-in-Law (2) Father-in-Law
 (3) Grand-daughter (4) Grandmother

A, B, C, D మరియు E లు ఒక కుటుంబంలోని సభ్యులు. వారిలో ఇద్దరు తల్లులు, ఇద్దరు కుమార్తెలు, ఇద్దరు పురుషులు ఉన్నారు. పాటలు పాడే వ్యక్తి తల్లి భర్త E మరియు ఆ కుటుంబ సభ్యులలో అతి పిన్న వయసు పాటలు పాడే వ్యక్తిది. D యొక్క తాతగారు, A యొక్క భర్త, B కుమార్తె C అయితే, E కి B తో గల సంబంధం ఏమి ?

- (1) అల్లుడు (2) మామగారు
 (3) మనమరాలు (4) అమ్మమ్మ లేదా నాయనమ్మ

78. A, B, C, D, E and F sit in a row. Three of them are females. All the males never sit together. F is on the right to D and D is on the right to B. A is a female and sits at the left end. Only E is in between B and C. Persons of same gender sit at both the ends and the four persons sitting from left end are of alternate genders, then the three persons at 2nd, 3rd and 5th places from the right end are

A, B, C, D, E, F లు ఒక వరుసలో కూర్చోని ఉన్నారు. వారిలో ముగ్గురు స్త్రీలు. పురుషులు అందరు ఒకేచోట కూర్చోనరు. D కి కుడి వైపున F మరియు B కి కుడి ప్రక్కన D ఉన్నారు. A ఒక స్త్రీ, ఆమె ఎడమ ప్రక్కన చివరలో కూర్చోని ఉన్నారు. ఒకే లింగమునకు చెందిన వ్యక్తులు, రెండు వైపుల చివరన కూర్చుంటారు మరియు ఎడమ ప్రక్కన చివర నుండి కూర్చొన్న నలుగురు వ్యక్తులు ఒకరు విడిచి ఒకరు స్త్రీ పురుషులు. అప్పుడు కుడివైపు చివర నుండి 2, 3, 5 స్థానములలో కూర్చోని ఉన్న ముగ్గురు వ్యక్తులు.

- (1) B, C, D (2) A, B, C
 (3) F, E, D (4) C, E, B

79. If the arithmetic operations +, -, ×, ÷ and ^ (exponent) respectively represent the symbols, α, β, γ, δ, and ρ, then the value of the expression (2 ρ 6) α 5 β 7 γ 4 δ 2 =

+, -, ×, ÷ మరియు ^ (ఘాతాంక సూచకము) లను అంక గణిత పరిక్రియలు వరుసగా α, β, γ, δ, మరియు ρ గుర్తులను సూచిస్తే, (2 ρ 6) α 5 β 7 γ 4 δ 2 =

- (1) 5 γ 11 (2) 2 ρ (-3)
 (3) 15 δ 7 (4) 3 β 25

MASTER QUESTION PAPER

Read the following passage and answer the questions from (84 – 86) that follow by choosing the right option :

Creative writing is any piece of writing where the purpose is to express thoughts, feelings and emotions rather than to simply convey information. Creative writing is writing that expresses the writers' thoughts and feelings in an imaginative, often unique, and poetic way. The use of metaphors, motifs and different language structures is the very basis of creative writing. Creative writing is not only for writing prose, poetry or fiction, it can also be used for successful reporting, impressive communication and effective advertising.

Creative writing involves more than just being a creative individual. You need to know the fundamentals of writing well. It is a proper command over language that enables you to express yourself in an interesting manner. Use of synonyms, idiomatic use of language, knowing the difference between the written and the spoken word, formal and informal expressions, and sentence structures are some of the language elements that help you in creative writing. However, in the process of creative writing one can sometimes experience writer's block; this is just a temporary lull in the creative process. Just look around and you might find something that you can write a story about. Use your imagination to help you create story ideas. You can find inspiration in things that happen throughout your day. For example, if you see an odd shaped car zooming past by on a dark night you could write down a few lines about what would have happened if you had won. Creative writing involves good imagination and a command over a language and expression.

84. In the above passage "writer's block" means

- (1) creative writer's home (2) a pause in the creative process
(3) blocks of a building (4) a writer's pen

85. Match the words in List – I with their meanings in List – II.

List – I		List – II	
A. unique		i. deserving attention	
B. impressive		ii. moving quickly	
C. zooming		iii. to cause to sleep or rest	
D. idol		iv. very special or unusual	
E. lull		v. greatly loved person	
		vi. showing emotions	

	A	B	C	D	E
(1)	iv	i	ii	v	iii
(2)	v	i	ii	vi	iii
(3)	iv	ii	i	iii	v
(4)	v	i	iii	v	i

86. What does 'idiomatic use' mean ?

- (1) An expression that can be understood from the words given in it.
(2) A form of a language that is spoken across the world.
(3) An expression that cannot be understood from the meanings of its separate words but that has a separate meaning of its own.
(4) A style or form of expression that is characteristic of a celebrity or any important person.

MASTER QUESTION PAPER

Rearrange the following sentences so as to get a coherent passage and answer the questions from (87 – 93) that follow based on this passage :

- A. He told him about the traffic going by, the children playing in the park opposite, and the birds flying in the trees.
- B. Sure enough, the next morning, the nurse found the man dead in his bed by the window.
- C. But his friend, imagining an empty bed over by the window, did nothing – he just closed his eyes and went back to sleep.
- D. Both men were very old and very ill, and they spent 24 hours a day in bed in the room.
- E. Fortunately, one of the old men had his bed by the window, and everyday he spent hours telling his friend on the other side of the room what he could see through the window.
- F. Two old men shared a room on the fourth floor of an old people’s home in the city centre.
- G. How nice it would be, he thought, if he had the bed by the window and could see everything for himself, instead of just hearing about it.
- H. One night, the man by the window called to his friend, ‘Quick ! Pull the alarm by your bed – I don’t think I am going to last the night !’
- I. The old man on the inside wall got a lot of pleasure from hearing about the world outside, but after a time, he began to get rather jealous.

87. The correct sequence of the above passage is

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9
(1)	F	D	E	A	G	I	H	C	B
(2)	F	D	E	G	A	H	I	B	C
(3)	F	D	A	E	G	I	H	C	B
(4)	F	D	E	A	G	H	I	C	B

88. In the room the beds were positioned as

- (1) One placed vertical and the other horizontal.
- (2) Both the beds overlooking the window.
- (3) One against the wall, the other near the window.
- (4) Both the beds near the door.

MASTER QUESTION PAPER

- 89.** The sentence ‘Don’t think I am going to last the night’ means.
- (1) I’ll be the first to wake up. (2) I’ll be last to sleep.
(3) I may wake up first. (4) I might die before morning.
- 90.** The man whose bed was against the wall did not respond to the request of the other man as
- (1) He wished the man near the window to vacate the bed.
(2) He did not hear the request.
(3) He was worried that the nursing staff would disturb his sleep.
(4) He was fast asleep.
- 91.** The phrase ‘went back to sleep’ means
- (1) continued to sleep
(2) to sleep on his back
(3) slept on the back of the bed
(4) went to the backyard to sleep
- 92.** The phrase ‘A bed by the window’ means
- (1) A bed made with the wood of the window
(2) A bed against the window
(3) A bed away from the window
(4) A bed overlooking the window
- 93.** What could be the most appropriate title of the passage ?
- (1) Old people’s happy home
(2) Non ringing alarm bell
(3) The bed by the window
(4) Two happy old men

MASTER QUESTION PAPER

94. In a school examination, in which 3000 students appeared, 30% failed in mathematics, 25% failed in English while 20% failed in both the subjects. The number of students who passed in either of the subjects but not in both, is

ఒక పాఠశాల పరీక్షలో 3000 మంది విద్యార్థులు హాజరైతే, వారిలో 30% గణితంలోను, 25% ఆంగ్లంలోను, 20% ఆ రెండు సబ్జెక్టులలో ఉత్తీర్ణులు కాలేదు. రెండు సబ్జెక్టులలోను కాకుండా, ఒక దానిలో మాత్రమే ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థుల సంఖ్య

- (1) 150 (2) 200
(3) 300 (4) 450

95. A shopkeeper allows a discount of 10% on an article and gives one article free for every fifteen articles bought by a customer. If he still gains 35% in this transaction, then the marked price of the article exceeds the cost price by

ఒక దుకాణదారుడు ఒక వస్తువుపై 10% ముదరా లేదా నష్టం (డిస్కాంట్) అనుమతించి, కొనుగోలుదారుడు కొనే ప్రతి 15 వస్తువులకు ఒక వస్తువును ఇచితంగా ఇస్తాడు. ఈ లావాదేవీపై అతడు ఇంకనూ 35% లాభం పొందుతుంటే, ఆ వస్తువు యొక్క ప్రకటిత ధర, కొన్నధర కంటే మించి ఉండే శాతం

- (1) 60% (2) 50%
(3) 40% (4) 30%

96. The ratio of alcohol to water in a mixture of 120 litres is 2:1. If this ratio of alcohol to water is made 2:3, then the quantity of water (in litres) present in the newly made mixture is

ఆల్కహాల్ మరియు నీరు కలిపిన 120 లీటర్ల మిశ్రమంలో ఆల్కహాల్, నీరుల నిష్పత్తి 2 : 1. ఈ ఆల్కహాల్, నీరుల నిష్పత్తి 2 : 3 గా చేసినప్పుడు, క్రొత్తగా చేసిన మిశ్రమంలో ఉండే నీరు పరిమాణం (లీటర్లలో)

- (1) 60 (2) 80
(3) 120 (4) 140

97. 24 men complete a work in 16 days and 32 women complete it in 24 days. 16 men and 8 women started that work and worked for 12 days. If the remaining work is to be completed in 4 days, the number of men to be further added to the existing workforce is

24 మంది పురుషులు ఒక పనిని 16 రోజుల్లో పూర్తి చేస్తారు. అదే పనిని 32 మంది స్త్రీలు 24 రోజులలో పూర్తి చేస్తారు. 16 మంది పురుషులు, 8 మంది స్త్రీలు ఆ పనిని మొదలు పెట్టి 12 రోజులు పని చేసారు. మిగిలిన పనిని 4 రోజులలో పూర్తి చేయాలంటే ఇప్పుడు ఉన్న పనివారికి క్రొత్తగా చేర్చవలసిన పురుషుల సంఖ్య

- (1) 16 (2) 14
(3) 12 (4) 9

MASTER QUESTION PAPER

98. Smitha's collection of 113 greeting cards include a mix of birthday cards, new year cards, Diwali cards, Christmas cards and a marriage anniversary card. The number of birthday cards is equal to the sum of all the other except the marriage anniversary card. The number of new year cards is double the number of Diwali cards. Which in turn is double the number of Christmas cards. Then the ratio of the birthday cards to the Diwali cards in her collection is

స్మిత సేకరించిన 113 గ్రీటింగ్ కార్డులలో పుట్టిన రోజు, నూతన సంవత్సరం, దీపావళి, క్రిష్టమస్ కార్డులు మరియు ఒక వివాహ వార్షికోత్సవం కార్డులు ఉన్నాయి. పుట్టిన రోజు కార్డుల సంఖ్య, వివాహ వార్షికోత్సవ కార్డు మినహా మిగిలిన కార్డుల అన్నింటి మొత్తమునకు సమానం. నూతన సంవత్సర కార్డుల సంఖ్య దీపావళి కార్డుల సంఖ్యకు రెట్టింపు, దీపావళి కార్డుల సంఖ్య, క్రిష్టమస్ కార్డుల సంఖ్యకి రెట్టింపు. ఆమె సేకరణలో పుట్టిన రోజు కార్డులకు, దీపావళి కార్డులకు గల నిష్పత్తి.

- (1) 7:1 (2) 7:2
(3) 5:2 (4) 8:3

99. If January 8, 2004 was a Thursday, then what day of the week is January 11, 2005 ?

- (1) Sunday (2) Monday
(3) Tuesday (4) Wednesday

2004 జనవరి 8వ తేదీ గురువారం అయితే, 2005, జనవరి 11వ తేదీ వారంలో ఏ రోజు అవుతుంది ?

- (1) ఆదివారం (2) సోమవారం
(3) మంగళవారం (4) బుధవారం

100. A clock is set right at 5 a.m. This clock loses 16 minutes in a day. If the clock shows 10 p.m. on the 4th day, then the true time at that instant is

ఒక గడియారాన్ని 5 a.m. కి కచ్చితంగా సరి చేసారు. ఈ గడియారం ఒక రోజులో 16 నిమిషాలు కోల్పోతుంది. ఆ గడియారం 4వ రోజున 10 p.m చూపితే, ఆ సమయానికి వాస్తవమైన సమయం

- (1) 11 p.m. (2) 10.30 p.m.
(3) 9.45 p.m. (4) 11.10 p.m.

MASTER QUESTION PAPER

Space For Rough Work